

Indexeren

Auditcommissie, 12 februari Dordrecht

DORDRECHT

Doel en agenda

- **Doel:** Uitleg werkwijze en toetsen of werkwijze/kaderstelling aanpassing behoeft.
- **Agenda:**
 - Waarom indexeren?
 - Hoe indexeren we?
 - *Exploitatie*
 - *Reserves*
 - *Grondexploitaties*
 - *Kredieten*
 - Voorbeelddossiers / gesprek

Waarom indexeren?

- $\text{Begroting} = \text{Prijs (P)} * (\text{Hoeveelheid}) Q$
- P onderhevig aan inflatie

“Inflatie is een stijging van het algemeen prijspeil. Je geld wordt daardoor minder waard, want met dezelfde euro kun je minder kopen. Het tegenovergestelde van inflatie is deflatie: dan dalen de gemiddelde prijzen juist en wordt je geld meer waard.”

- Het antwoord op inflatie is indexeren

“Het aanpassen van budgetten voor prijseffecten, zodat de koopkracht gelijk blijft.”

Hoe indexeren we?

Exploitatie (lasten)

- Jaarlijks bij Kadernota

In de kadernota indexeren wij jaarlijks de personele budgetten, prijsgevoelige budgetten en de bijdrage aan gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen. In de tabel zijn de afzonderlijke reeksen opgenomen.

	Bedragen × € 1.000			
Indexaties uitgaven	2020	2021	2022	2023
a. Indexering personele budgetten	€ 1.100-	€ 1.100-	€ 1.100-	€ 1.100-
b. Indexering prijsgevoelige budgetten	€ 800-	€ 800-	€ 800-	€ 800-
c. Indexering bijdragen gesubsidieerde instellingen	€ 700-	€ 700-	€ 700-	€ 700-
d. Indexering budgetten verbonden partijen	€ 1.300-	€ 1.300-	€ 1.300-	€ 1.300-
e. Indexering geïntegreerde delen decentralisaties	€ 1.000-	€ 1.000-	€ 1.000-	€ 1.000-
<i>Som Indexaties uitgaven</i>	€ 4.900-	€ 4.900-	€ 4.900-	€ 4.900-
Saldo KN na indexaties uitgaven	€ 1.934-	€ 7.070-	€ 12.639-	€ 13.079-

Hoe indexeren we?

Exploitatie (baten I)

Hoe betalen we dat?

Inkomsten: gemeentefonds (60%), overig (40%)

Gemeentefonds: opgehoogd met accres

Normeringssystematiek

Bepaling van het accres van het gemeentefonds op basis van een norm. De norm is de jaarlijkse procentuele ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. De netto gecorrigeerde rijksuitgaven zijn de bruto-rijksuitgaven minus de niet-belastingontvangsten van het Rijk gecorrigeerd voor onder meer de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking, de Europese Unie, het gemeentefonds en het provinciefonds. Als de netto gecorrigeerde rijksuitgaven stijgen (dalen), nemen het gemeentefonds en het provinciefonds met hetzelfde percentage toe (af). Deze systematiek staat ook wel bekend onder het principe van «samen de trap op en samen de trap af».

Als de prijzen stijgen dan stijgen de rijksuitgaven ($=P$) en daarmee ook het gemeentefonds $\Rightarrow$ dekking indexering.

Als Rijksuitgaven stagneren/vertragen ($=Q$), daalt de Rijksbijdrage aan gemeenten (bijv. PAS)

Hoe indexeren we?

Exploitatie (baten II)

SAMENVATTING INDEXATIE INKOMSTEN

Ongebonden heffingen:

- a) De totale opbrengst OZB 1,3% hoger te begroten dan in 2019.
- b) Op basis van de volgende voorlopige uitgangspunten de Verordening Toeristenbelasting uit te werken:
 - tarief van € 2,00 per persoon per overnachting.
 - vrijstelling voor zorgtehuizen, asielzoekers en kinderen.
 - schepen die (tijdelijk) in Dordrecht verblijven niet te belasten.
 - de heffing per halfjaar op te leggen en niet te vorderen indien de aanslag kleiner is dan € 200.
 - afdoende controlemaatregelen en een boetebeleid in te voeren.
- c) Het tarief voor de hondenbelasting vast te stellen conform de beleidswensen Hondenbelasting en het daadwerkelijk verwachte aantal honden.
- d) De precariobelasting (niet zijnde voor kabels en leidingen) met 1,3% te verhogen.

Gebonden heffingen:

- e) De afvalstoffenheffing met 1,3% te verhogen.
- f) De rioolheffing met 4,0% te verhogen (inclusief de inflatie van 1,3%).
- g) De parkeertarieven met het specifieke CPI percentage te verhogen.
- h) De bouwleges, de lijkbezoringsrechten en overige gebonden heffingen met 1,3% te verhogen.

Hoe indexeren we?

Exploitatie (welke index?)

soort 'index'	2016	2017	2018	2019	totaal
Prijs inkoop overheid	-0,1%	1,3%	2,2%	1,5%	4,98%
CPI	0,3%	1,4%	1,7%	2,6%	6,12%
Grond-, weg- en waterbouw	-1,7%	5,2%	1,9%	2,6%	8,12%
Nieuwbouw woningen	2,0%	2,3%	2,5%	3,2%	10,38%
verbonden partjen / subsidies	0,0%	2,1%	2,0%	3,3%	7,52%
Loonkosten Cultuur, sport en recreatie	1,4%	1,2%	1,7%	2,6%	7,07%
CAO Marktsector	1,5%	1,6%	2,0%	2,4%	7,71%
Lonen	0,0%	2,5%	2,0%	3,5%	8,21%
Loonkosten Gezondheids- en welzijnszorg	1,8%	1,5%	2,0%	3,5%	9,08%
Loonvoet sector overheid	2,5%	3,0%	2,6%	3,2%	11,79%
Loonkosten Onderwijs	3,7%	1,6%	3,6%	3,1%	12,54%

Huidige methodiek: Eenvoudig, transparant,
'gemiddelde 'lijn'

Hoe indexeren we?

Reserves

- Reserves zijn een 'spaarpotje' voor vooraf gedefinieerde doelen (onderdeel EV).
- Reserves vaak grove schatting en/of bestuurlijk vastgesteld maximum voor eenmalig doel. Bij bestedingsvoorstel/krediet nadere onderbouwing.
- De spaarpotjes worden niet geïndexeerd.
- Kan wel, maar lastig en extra exploitatielast. Bovendien nu nagenoeg geen rendement op activa (cash = 0%, bijv. opbrengst Eneco).

Hoe indexeren we?

Grondexploitaties

- “Ondernemersactiviteit” via de balans (voorraden);
- Basisprincipe: Baten dekken de lasten
- Toekomstige winst óf verlies(voorziening) jaarlijks bijstellen o.b.v. grondprijzen- en parameterbrief.
- Verschillen verrekenen met reserve GBD
- Lasten: o.b.v. bouwkostenindex (vooruit kijken) en gerealiseerde kostenstijgingen (terugkijken);
- Baten: Onderzoek ontwikkeling verkoopopbrengsten (VON-prijzen woningen, huurprijzen commercieel vastgoed etc.), bouwkosten en bijkomende kosten;
- Contractuele verplichting overruled de basisregel.

Hoe indexeren we?

Kredieten

- Basisregel: Op juiste prijspeil aanvragen
 - Idem routine/vervangingsinvesteringen in $t+4$
 - Bij overgang van jaarcyclus t naar $t+1$
(Begroting 2020 naar Begroting 2021), geen indexatie
- => Bij vertraging (zie bijv. 2^e verzamelwijziging) koopkrachtverlies als gevolg van inflatie.

Begroten vs. handelen

- Tot hier: Begrotingssystematiek
- Kader College om te (kunnen) handelen
“Hoeveel mag het kosten?”
- Op totaal van programma, krediet of reserve.
- Geen algemene kaders over aangaan individuele verplichtingen, contracten en subsidies.
- “Taakstellend budget” soms onduidelijk:
oorspronkelijk raadsbesluit of begroting volgen?
- College voert activiteiten uit binnen financieel kader.
Bij inkoop, subsidie e.d. zo efficiënt/zakelijk mogelijk handelen.

Voorbeelden / Gesprek

- Verplaatsen Vrije Tuinder

Hoewel onderdeel grondexploitatie, taakstellend budget (€ 260.000) vanuit politieke besluitvorming bedoeld voor: het 'moestuin-gereed maken' van een perceel aan de Domela Nieuwenhuisweg en het inpassen van een volkstuintencomplex in de omgeving (2013).

=> Met indexeren € 20.000 á € 30.000 meer geweest.

- Reserve SI – Sportparken

Spaarpotje bedoeld voor uitvoering fase 1 Toekomstvisie Sportparken met beoogde verplaatsingen van verenigingen, aanpassingen op de (sport) infrastructuur en realisatie van nieuwe samenwerkingen =>

Wordt dus niet geïndexeerd

Voorbeelden (II)

- Zwembad de Dubbel

In begroting 2018 opgevoerd als exploitatiebudget € 250.000 per jaar structureel; 2x geïndexeerd (B2019/B2020).

Bij 1^e Verzamelwijziging 2019 krediet 1^e fase opgevoerd. Bij 2^e Verzamelwijziging 2019 verschoven naar 2020 (niet geïndexeerd).

Krediet 2^e fase nog niet opgevoerd, daardoor exploitatiebudget nog steeds geïndexeerd.

Voorbeelden (III)

- Huis van Stad en Regio

Kosten en dekking

Door een extern bureau is op ons verzoek financieel inzichtelijk gemaakt welke kosten de beide varianten met zich mee brengen.

	<i>Transformatie/ nieuwbouw Locatie Belastingkantoor Huis van Stad en Regio</i>	<i>Renovatie huidige kantoorlocatie Stadskantoor</i>
Huidige exploitatielasten	€ 1,6 miljoen	€ 1,6 miljoen
Toekomstige exploitatielasten	€ 3,3 miljoen	€ 3,9 miljoen
Toename exploitatielasten	€ 1,7 miljoen	€ 2,3 miljoen

De structurele exploitatielasten voor beide varianten zijn tot stand gekomen met:
uitgangspunten geldende voor beide varianten

- de indexatie tot 1 juli 2018 conform BDB (bouwindex);
- de verwachte indexatie van 3% per jaar tot medio 2022 is verwerkt;
- zowel de hogere bouwindex (momenteel 5,5%) alsmede de kostenverhogende marktontwikkelingen zijn hierin niet meegenomen;
- een restwaarde van nihil op kantoorpanden in afwachting van een voorstel over een reële restwaarde;
- de BTW consequenties zijn nog niet meegenomen.

Conclusies

- Eenvoudige systematiek met relatief lage beheerslast
- Grondexploitaties exacter
- Kredieten bij schuiven koopkrachtverlies
- Reserves indexeren onbetaalbaar
- Laagste niveau administratie bepaalt indexering (cf. spelregels);
- Soms wat verschillen met handelingspraktijk (teveel / te weinig), maar de vraag is of dit erg/materieel is?
- Behoefte aan extra kaders/afspraken/vervolg?